

OBSERVATORUL ASTRONOMIC BÂRLAD

Dumitru Ciprian VÎNTDEVARĂ*

Observatorul Astronomic din Bârlad a fost realizat în anul 2006, cu mult înaintea construcției planetariului. Observatorul astronomic constă în telescopul principal Meade Lx 200 cu apertura de 250 mm și podețul metalic pentru observații astronomice. Realizarea acestei construcții și achiziționarea telescopului s-a făcut în anul 2006 de către domnul Mircea Mamalaucă în calitate de director al Muzeului „Vasile Pârvan”. În anul 2009 în perioada construcției planetariului s-a realizat o cutie culisabilă de protecție a telescopului principal.

Observatorul astronomic din Bârlad este un observator destinat publicului cu rolul de a populariza și promova domeniul astronomiei în rândul tinerilor, elevilor, studenților și publicului larg.

Ca să înțelegem ce impact are observatorul astronomic în societate și în educarea tinerilor, o să relizez o scurtă clasificare a observatoarelor astronomice.

Observatoarele astronomice sunt de două tipuri: observatoare astronomice științifice construite departe de civilizație, în munți sau în deșerturi, cum sunt marile observatoare din Chile sau din Hawaii, ce au ca principal obiectiv cercetarea științifică. La aceste observatoare accesul este limitat, doar la oameni de știință, astronomi, fizicieni, cercetători, etc. O altă categorie sunt observatoarele astronomice publice destinate exclusiv publicului obișnuit și de regulă acestea sunt construite în orașe sau la periferie. Aceste tipuri de observatoare se pot ocupa și cu cercetare științifică în paralel cu popularizarea astronomiei, de exemplu: Observatorul Astronomic de la Galați, ce face atât popularizare cât și cercetare științifică.

Ca un observator astronomic public să facă atât cercetare științifică cât și popularizare trebuie să îndeplinească mai multe condiții. În primul rând un astfel de observator trebuie să fie dotat cu două tipuri de instrumente. Un telescop principal care este destinat exclusiv cercetării dar poate fi folosit și pentru public cu o inovație recent descoperită: videoastronomia (transmisii video pe un ecran în incinta observatorului sau pe Internet) și telescoape auxiliare sau secundare ce pot fi manuale sau automate și sunt destinate vizitatorilor și publicului larg. Pentru aceste din urmă este necesară o terasă de observații astronomice.

Să revenim la observatorul astronomic de la Bârlad.

În anul 2011 am depus un proiect ce se numește „Modernizarea Observatorului Astronomic Bârlad” derulat prin programul „Țara lui Andrei” de la Petrom în valoare de 5000 de euro. În luna octombrie 2011 acest proiect a fost votat, primind cele mai multe voturi și în felul acesta a fost declarat câștigător în luna noiembrie 2011. La finalul lunii decembrie 2011 a fost finanțat, iar implementare efectivă a proiectului s-a desfășurat în perioada ianuarie – aprilie 2012.

Din suma de 5000 de euro s-au achiziționat două telescoape tip Newton pe montură Dobson unul cu apertura de 250 mm și respectiv 300 mm ce vor fi folosite ca instrumente auxiliare la observatorul astronomic. Telescopul principal a fost dotat cu un refractor pentru videoastronomie ce va transmite imagini în sala Astroclubului „Perseus” pe plasma achiziționată tot în cadrul proiectului. Tot în cadrul acestui proiect am mai achiziționat și un aparat foto pentru astrofotografie. Mai multe detalii găsiți în lista de achiziții a proiectului atașată la finalul articolului.

Principalele obiective ale Observatorului Astronomic sunt:

- popularizarea astronomiei în orașul Bârlad;
- atragerea de noi membri în cadrul Astroclubului „Perseus”;
- atragerea unui număr cât mai mare de turiști ce vor vizita Muzeul "Vasile Pârvan" Bârlad;
- realizarea de observații astronomice în afară orașului Bârlad prin tabere de astronomie;

* Muzeograf la Observatorul Astronomic și Planetariu din cadrul Muzeului “Vasile Pârvan” Bârlad.

- organizarea de diverse activități cu scopul popularizării astronomiei în școlile din orașul Bârlad și din județul Vaslui.

Echipamente achiziționate în cadrul proiectului „Modernizarea Observatorului Astronomic Bârlad”

Denumire echipamente
Telescop de 254 mm cu tub solid
Telescop de 305 mm cu tub solid
Refractor pentru videoastronomie
Set două plăci și șină de prindere refractor (Șină Losmandy)
Inele de ghidaj Baader BP I
Contragreutate tub 1 KG cu clema V
Reducător de focală 0,5X 1,25" GSO
Laser Colimator
Inel T pentru aparat foto
Adaptor T SC Baader pentru aparat foto
Ocular Hyperion 31mm asferic
Oculare Kasai de 25 mm + 18 mm + 9 mm
Filtru Baader UHCS 1,25"
Filtru Baader UHCS 2"
Filtru solar DINA4 vizual de ND3,8
Apara foto - Canon EOS 1100
Camera de ghidaj
Reducator de focală/corector de planeitate f/6,3
Plasmă
30 postere format A3
Cabluri cu adaptori pc -tv
Trepied foto - video
Geantă aparat foto

Poza nr. 1. Observații astronomice cu prilejul Zilei Internaționale a Astronomiei din 28 aprilie 2012. În imagine noul telescop Dobson de 250 mm sponsorizat de Petrom.